

Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, vas vabi k obilni udeležbi odbor. Začetek ob 4. uri popoldne.

Dijaška prireditev pri Mali Nedelji. Gojenci tretjega letnika moškega učiteljskega v Mariboru priredijo pri Mali Nedelji v nedeljo, dne 24. maja akademijo s pestrim sporedom. Čisti dobiček je namenjen dijaški knjižnici, zato se udeležite prireditve v čim največjem številu. Začetek je točno ob pol 4. uri popoldne. Prireditev se vrši ob vsakem vremenu.

Ljudski oder v Središču uprizarji v nedeljo, dne 24. maja ob 8. uri zvečer v Društvenem domu — za zaključek letošnje sezone — Nušičevo tridejanko »Navadep človeka«, katera je zlasti med našimi brati Hrvatci dosegla in žela velike spehe in pohvale. Predprodaja vstopnic 17. t. m. na dan prireditve od 8. ure zjutraj naprej v prostorih Kmečke posojilnice. Sedeži 6, stojišča 3 dinarje. Za mnogobrojni obisk se priporoča odbor.

Orlovski odsek Sv. Pavel pri Preboldu proslavi dne 14. junija t. l. 15 letnico svojega obstoja. Prireditev se vrši popoldne. Ob 2. uri sprejem gostov v Dolenjivasi, za tem spored v cerkvi k slovesnim litanijam. Ob pol 4. uri javna telovadba na telovadišču Društvenega doma s sodelovanjem sosednih odsekov. Vabimo na našo proslavo vse prijatelje orlovskega gibanja.

Polzela. Orel Polzela priredi dne 24. maja ob 3. uri popoldne v dvorani g. Cimpermana na Polzeli narodno igro v 8. slikah »Miklova Zala«. Igra se ponovi na Binkošti ob istem času in prostoru. Vsled omejenega prostora se priporoča vstopnice rezervirati.

Tedenske novice

Prvi slovenski minister umrl. V zdravilišču pri Gradcu je zadnjo soboto umrl ljubljanski vseučilišni profesor g. dr. Ivan Zolger. Rajni je bil rojen kot sin priprostih kmetijskih staršev v Devini pri Slov. Bistrici. Srednje in visokošolske študije je dokončal vse z odlično. Še kot mlad uradnik je bil radi izvanrednih duševnih zmognosti poklican na Dunaj v ministrsko predsedstvo. Leta 1917 je postal celo minister. Bil je prvi in zadnji Slovenec v Avstriji, ki se je kot zaveden sin slovenske matere povpel do ministrske časti in dostojanstva. Avstrijski minister je ostal do 6. maja 1918. V Jugoslaviji je zastopal koristi naše mlade države na mirovni konferenci v Parizu. Po končanem razmejitvenem delu je bil rajni vseučilišni profesor v Ljubljani. Rajni je zatisnil svoje oči komaj 58 let star in bo prepeljan na Dunaj, kjer bodo njegovo truplo položili v lastno grobnico. Zavednemu in zaslužnemu Slovencu svetila večna luč!

Mariborske novice. Zadnje dni se je zgodilo v Mariboru več nesreč. V ponedeljek zjutraj je zdvijani in preplašeni konj povozil žensko Rozo Pflingstel na Glavnem trgu. Uboga ženska je dobila pri padcu na glavi težke poškodbe, da je malo upanja, da bi ostala pri življenju. — Zadnjo soboto je popravil zidar Krajnc na Meljskem vrhu streho. Pri tem delu mu je spodrsnilo in padel je s strehe 4 metre globoko. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico. — V nedeljo popoldne je povozil osební avtomobil na velikem mostu 13 letnega dijaka. Avtomobil je sunil dečka na stran in kolesa so mu šla preko obeh nog. — V Mariboru so se zopet pojavili tatovi biciklov, ki so prav pridno na delu in to predvsem v veži mariborske oblasti, kjer so bila ravno te dni raznim strankam pokradena kolesa. — V nedeljo, dne 24. maja priredi mariborski Orel v Jarenino izlet in celodnevno prireditev. — Veselica društva za zidanje magdalenske cerkve, ki se je vršila zadnjo nedeljo v kadetnici, se je prav dobro obnesla. Udeležba je znašala več tisoč oseb.

Mariborsko porotno zasedanje se bo začelo 15. junija. Pri tej priliki pride do obravnave trojni roparski umor družine Mikl na Ruški cesti v Studencih pri Mariboru. Kot glavni krivec pride pri tem slučaju v poštev Čič, ki je svojo krivdo že priznal. Glavni sokrivec v tem zločinu, je mizar Zlahtič, ki še danes taji ter zanika krivdo. Zlahtič je že nad 2 meseca v bolnici mariborskega okrožnega sodišča. Prišel je v bolnico, ker je bolan na pljučih. Sedaj pa, ko se bliža slučaj Mikl porotni obravnavi, je začel Zlahtič kazati znake slabomnosti. Očividci iz njegove okolice so resnega mnenja, da bi se rad Zlahtič s hlimbo slabomnosti rešil smrtne obsodbe.

Pomožna pošta v Dobju se je pridělila vsled odredbe pošt. direkcije v Ljubljani D. št. 11.613-11b 1925 z dne 4. maja 1925 od 16. maja 1925 poštenu okolišu v Slivnici pri Celju in bo poštni sel nosil pošto vsaki dan izvzemši nedelje.

Usmrtitev narednika Rumpelja v Zagrebu. Narednik Avgust Rumpel je rodom iz Kranjske, in sicer iz Kamnika. V noči od 20. na 21. marca 1924 je Rumpel izvalil trgovca Dragotina Kelkoviča iz Nove vesi pri Zagrebu v klet inženjerskega oddeljenja v Jezuitski ulici, ga udaril z vso silo po glavi in nato z dvema samokresnima streloma ustrelil. Njegovo truplo je stlačil potem v predal stare pisalne mize na dnu skladišča. Nato je odšel v Kelkovičevo trgovino, si nabasal nahrbtnik z različnimi stvarmi, pokradel denar in zlatino in potem nalepil na trgovino listek z napisom: »Radi ureditve blaga ostane trgovina dva dni zaprta.« Z ukradenim blagom je krenil potem okoli pol dveh zjutraj proti mestu. Ko je šel pe Zvonarniški ulici, ga je višji stražnik Sava Aluga, kateremu se je zdel sumljiv, ustavil in vprašal, kaj nosi seboj. Rumpel je v odgovor potegnil samokres. Med obema se je razvil srdit boj, tekom katerega je redarju priteknel v odločilnem trenutku še en tovariš na pomoč, na kar je bil Rumpel zvezan in odpeljan na policijo, po-

tem pa v garnizijski zapor. V preiskavi, ki se je vršila pred divizijskim sodiščem dne 25. avgusta, je Rumpel priznal svoj zločin in tudi povedal, kjer se nahaja Kelkovičevo truplo. Izgovarjal se je samo, da je izvršil dejanje v samoobrambi. Obtožnica je zahtevala radi premišljenega roparskega umora smrtno kazen. Med razpravo je bil Rumpel nenavadno surov. Sodišče ga je obsodilo na smrt z ustrelitvijo. Prosil je večkrat za pomilostitev, a vse njegove prošnje so bile zavrnjene. Da bo ustreljen, mu je bilo prečitano v zaporih divizijskega sodišča zadnji petek. Po srbskem kazenskem zakonu bi moral biti Rumpel ustreljen tekom treh dni, torej v ponedeljek. Prvotno so ga nameravali ustreliti nekje v bližini pokopališča. Pripeljali bi ga bili v zaprtem vozu na kraj usmrtitve. Postavili so ga hoteli po srbskem običaju pred izkopano jamo in ga privezati na steber. Pet vojakov pod komando oficirja bi ustrelilo vanj iz oddaljenosti 5 korakov strele. Proti ustrelitvi Rumpela v bližini pokopališča sta se pritožili civilna in cerkvena oblast in radi teh pritožb je vojaška oblast odložila usmrtitev za en dan. Rumpel je v torek ustreljen na dvorišču zagrebske policijske kasarne in mrtvega so ga nekam zagrebli.

50 letnico hrvatskega pevskega društva »Vila« v Varaždinu obhajajo na binkoštno nedeljo. »Vila« je v teh 50 letih večkrat obiskala Slovence, pa zdaj prijazno vabi vse prijatelje petja, posebno pa sosede na meji, ako se ne morejo udeležiti kot pevsko društvo, da se vsaj posamezni udeležijo te slovesnosti, za katero se vestno pripravlja.

Ze zopet velikanska rudniška nesreča na Nemškem. Ni dolgo tega, kar smo poročali o grozni rudniški nesreči v Nemčiji, ki je zahtevala 120 človeških žrtev. V okolici rudniškega in industrijskega mesta Dortmund se je v soboto zvečer iz dosedaj se nepojasnjenega vzroka užgalo 2000 kg bencina, ki je bil pripravljen za razne rudniške potrebe na skladišču. Eksplozija bencina je pokopala 250 ljudi, koj po nesreči se je začelo rešilno delo za rešitev podsutih žrtev. Šele v nedeljo zvečer se je posrečilo izkopati okrog 100 podsutih, od katerih je bilo 15 mrtvih. Ubogi rudarji so bili deloma zasuti od zemlje, kojo je zrušila na nje eksplozija, deloma so jih spravili v smrtno nevarnost strupeni plini, ki so se razvili in razširili po rovih radi vnetja tolke imožine bencina. Bavno nemški rudniški kraji so v zadnjem času obiskani od groznih nesreč, ki zahtevajo kar na stotine človeških žrtev.

Upokojen, samski učitelj, izvrsten organist išče službe. Ne zahteva plače, toda prosto sobo. Naslov: Cecilijanec, pošta Slov. Bistrica.

Pozor kmetje, delavci!

Obiščite v Mariboru vinotoč

„Štajerska klet“

v podzemeljskih prostorih restavracije »Narodni dom«. Belo in črno vino liter od 9 D naprej. Mrzla in topla jedila. Pristni jabolčnik. Toči se tudi čez ulico.

Priporoča se najbolje A. M. Oset.

Dopisi.

Sv. Križ nad Mariborom. Umrl je 30. aprila na Slemenju samski posestnik Janez Strnad v 82. letu in v soboto, 2. maja smo ga med silno snežno burjo izročili pri Sv. Križu zadnjemu počitku. Bil je naročnik »Slov. Gospodarja« od njegovega početka in tudi že čez 55 let ud Družbe sv. Mohorja. Zaveden in odločen narodnjak je bil v času, ko so njegovi sovostniki trobili brez izjeme v nemčurski rog in se je z navdušenjem udeležil ustanovitve Bralnega društva pri Sv. Križu leta 1887. Bil je čez vse delaven in pobožen mož, ki je gotovo vsako leto obiskal kako božjo pot, ali Sv. Antona na Pohorju, Ruše ali Puščavo; celo na Višarje je enkrat peš od Sv. Križa romal. Zelo radodaren je bil za olepšavo domače cerkve; sploh so ga dičile same lepe čednosti. Počivaj v miru, blagi Janez in Bog Ti bodi plačnik za Tvoja dobra dela!

Kapla. Zahvala. Ob priliki svojega 40 letnega delovanja v kapljski občini so mi člani občinskega odbora priredili sijajno slovesnost. Hvala gospodu županu Štrablegu kot glavnemu prireditelju, hvala obč. svetnikom gg. Richterju, Volmajerju in Wraberju za sotrud in vsem odbornikom, ki so tudi pripomogli, da je slavnost tako lepo uspela. Najtopleje se pa zahvalim člani g. župniku Lovrenčiču za prelepe besede, ki so me naravnost ganile, so prihajale iz srea, pa so tudi segle v srce. Jurij Koprivnik, pd. Pušnik.

Jarenina. Zadnjo nedeljo so imeli pri nas mariborski Sokoli svoj dirindaj. No, razven učiteljstva se ni te veselice udeležil mladane nikdo od domačinov, ki se pač dobro zavedajo, kaj da je dr. Pivkov mariborski Sokol. Prihodnjo nedeljo ima pri nas svojo celodnevno prireditev mariborski Orel. Prepričani smo vsi Jareninčani, da se bo tega slavlja udeležila po pretežni večini prav vsa Jarenina, ki je po svojem prepričanju po vzgledu vseh občin na naši severni meji trdno v vrstah SLS. Obilna udeležba pri nedeljski orlovski prireditvi od strani Jareninčanov in Jareninčank naj bo dokaz, da je naša lepa župnija res iz srca vnetja za slovenstvo in krščanska načela, za koja se bori naša mladinska organizacija — Orel. Na naše orlovsko slavje vabimo prav vljudno naše somišljenike iz sosednih župnij.

Sv. Marjeta niže Ptuj. V nedeljo, dne 17. t. m. smo spremili k večnemu počitku skrbno gospodinjjo in dobre mater Marijo Zupečevo iz Lagojč. Bredka in težka izguba, ki je zadela spoštovano družino Zupečevo, je tem krutejša, ker je prišla nenadoma. Umolknila je hiša pevcev. — Z materjo je odšla brezskrbnost naših veselih pevcev in njih pesmi so utihnile. Zelimo in upamo pa, da zamrle niso, čeravno se ne bodo glasile več tako brezskrbno veselo ob vsaki priliki. Težko prizadeti družini naše sozljaje.

Sv. Urban pri Ptuj. Dne 10. t. m. je bil blagoslovljen v Ločkem vrhu nov križ, ki ga je izdelal tukajšnji podobar g. Alojz Šel. Križ je dal postaviti gospod Janez Senekovič v zahvalo Bogu za ozdravljenje svoje žene. Pri pogoščenju znancev in prijateljev se je ob tej priliki zbralo 82 D za Dijaško večerjo. Vsem darovateljem najlepša hvala! Dne 11. t. m. pa smo imeli tu krasno gostijo. Poročila se je namreč edina hčerka urbanskega župana g. Mihaela Rašl. Kakor je oče vzor naših krščanskih mož, ki se nikdar ne sramuje javno pokazati svoje odločno krščansko prepričanje, tako je bila tudi hčerka Micika vzor naših deklet in dolgo vrsto let vrla članica in odbornica tukajšnje dekliške Marijine družbe. Tudi ženin, g. Anton Murko, je zvest pristaš. Mlademu paru ključmo: Bog ju živi mnoga leta! Bilo srečno! Med veselimi svati se je nabralo 128 D za Dij. večerjo. Lepa hvala!

Svetinje pri Ormožu. Med družbo, ki se je zbirala krog mupolskega glavnega žerjavovca Lovreta Petovarja je pognala »Naša Straža« s svojimi razkritji bomba. Vsi Petovarjevi prijatelji zrejo nanj z začudenjem, ker na vse, kar se mu z dokazi podprto očita, molči kot grob. Najprej je prismočila bridke in občuten udarec g. Lovretu plujška »Petovica«, sedaj pa še ta razkritja ki učinkujejo na dosedaj zaslepljene ter zapeljane Muropolce prepričevalno, ker sedaj lahko vidi vsak naprednjak iz Murskega polja, kaj da so pravzaprav ljudje, ki se pehajo za Žerjavom in centralizmom. Kakor je vedeli, bo Petovarjeva politična mogočnost na Murskem polju kmalu pri kraju. Vse pride enkrat na dan in tako tudi Petovarjevo delovanje ne za občni, ampak svoj lastni dobrobit razčiščeno. Po razkritjih »Naše Straže« je ponosni Sokol Lovro mogoč edino — v Žerjavovi stranki.

Sv. Krištof pri Laškem. Gospod Baltič je naši občini, na željo orjunskega demokratov poslal gerenta, laškega postarja. Iz domače občine namreč nobeden ni hotel prevzeti rabeljskega posla nad občinsko avtonomijo. Gerent je takoj uvidel, da je občinsko korito za demokrate premajhno, zato je pisal v Ljubljano, naj se zvišajo obč. doklade. Iz Ljubljane pa so ga prijatno poučili, da to ne gre tako lahko in kratko, kot je kratka gerentova pot od pošnega do občinskega urada. Gerent mora dobiti prej sosvet. Zato so Roševci dolgo ugibali, koga naj predlagajo za sosvet. Da pridejo vanj vsi bivši demokratski odborniki, šest po številu, to smo že naprej vedeli. Nato so predlagali nekatere omahljivce, da jih tako priklenejo na liberalno protiljudsko stranko. Od bivših odbornikov Slov. ljudske stranke so vzeli samo dva, ki pa ne marata postati sužnja orjuncem na občini. In tako je narastlo število teh dveh svetnikov na 20, ki jih — — — je veliki župan potrdil. Sklicana je bila seja. Najnujnejši predlog je bil zvišanje občinskih doklad od 80 na 150 odstotkov. Ker imajo liberalci večino, so mogočno pokimali in predlog je bil sprejet. Mi ne bomo protestirali, ker vemo, da zakoni za liberalce ne veljajo. Saj še novih volitev niso razpisali, četudi je že minulo 6 tednov. Upamo pa, da v Ljubljani zvišanja obč. doklad sredi leta ne bodo dovolili. Demokrasko orjunska korita homo temeljito odstranili ob volitvah.

Kapele pri Brežicah. Po dolgem času in moledovanju smo pričakali mi Kapelčani občinskih volitev, katere se vrše 6. junija 1925, da obračunamo z onimi, ki so sedaj na krmilu občine. Da pa ne bode javnost mislila, da smo Kapelčani kakšni zdražbarji ali karsibodi — hočemo tukaj podati o nekaterih sedaj vodilnih gg. občine samo malo sliko. Leta 1924 se je imel dražbati občinski lov, ki slovi daleč na okoli kot eden najboljših. Da pa ne bi na dražbi prišlo preveč denarja v obč. blagajno (katerega tako občina ne potrebuje — saj je bil davkoplačevalec nastavljen proračun za leto 1925 zelo malenkosten, in sicer 700%) sklenil je obč. odbor da se prepusti lov nadalje v zakup bivši družbi, sedanjemu županu g. Premleč za svoto 600 D. Pozabil je pa bil g. Premleč vzeti v društvo bivšega lesnega trgovca in socialdemokrata g. Bradača. Radi tega je ta s pomočjo podpisov večine davkoplačevalcev protestiral zoper oddajo lova in dosegel, da se je sklep obč. odbora razveljavil in je prišel lov na dražbo. Vsem, ki smo podpisali protest, je obljubil, da plača on za lov na dražbi čez 5000 dinarjev. Zaupajoč besedam gospoda Bradača, se nismo udeležili dražbe. A glej čudo! — Gospodje so se dogovorili, da dobi polovico lovišča gospod Bradač in ta je prepustil dražbo g. Premleču in ker ni bilo konkurence, je dobil lov v najem za letno 550 D. Tako je potegnil gospod Bradač za nos vse davkoplačevalce in jih oškodoval v času letne najemnine lova za svoto po 26.700 D ali za 106.800 kron. Lepa svota, kaj ne, ki pe ne bode prišla v prid obč. blagajne, temveč v prid gosp. Premleču in g. Bradaču. Sicer se bomo pa s to zadevo še pozneje bavili na drugem mestu. Leta 1919 je bila kupljena za svoto 14.000 K rupa za dobavo gramoza iz katere se naj posipavajo obč. poti, a gramoza ni nikjer. Tako bi lahko opisali še mnogo o obč. gospodarstvu v Kapelah, a odložimo za prihodnjic. Za danes omenimo še samo to, da se stari občinski očetje za te volitve niti pod pravim imenom, katerega se sramujejo, niso postavili vol. liste, temveč so vzeli ime na posodo od komu-

nistov in krstili listo za: kmetško-delavsko, katere nositelj je g. Premelč ter obrtno zvezo. Pa gospodje, vse ne bodete nič pomagalo. Dne 6. junija vas vse pomete volilni veter tje, kamor spadate — ker tam se nas zbralo bo sto — in Premelč nam županil ne bo!

Gospodarstvo.

O KOSNJI IN SPRAVLJANJU SENA.

Vsakemu živinorejcu je vrednost dobre suhe krme za zimo dovolj znana, vendar se pogostokrat dogaja, da pojedini kmetovalci ne vedo pravilno ceniti tega važnega gospodarskega pripomočka. Vrednost suhe živinske krme je odvisna od tega, kedaj smo travo kosili in kako smo pokoseno seno spravili domov.

Glede pridobivanja sene ne smemo gledati edino le na to, kako bi prišli do čim obilnejšega kosmatega donosa naših košenin, marveč se ozirom tudi na to, da pripravimo živini tečno, lahko prebavno krmo, katero živali z največjim pridom izkoristijo.

Hranilne snovi, ki jih rabi govedo, ovca ali konj za molžo, svojo rast in delo, niso v vsaki travi enako prebavne, v eni bolj, v drugi manj. Niti v eni in isti travi niso enako prebavne v vsakem času svoje rasti. Dotok hranilnih snovi v stebelca in listje različnih trav traja samo do tlej, dokler se po končanem cvetu ne začne v kelihu tvoriti seme. Odsihod se porabijo omenjene snovi le za rast in zoritev semena. Ker so krmne rastline v rastni dobi po cvetu manj sočne in njih stebelca več ali manj zlesnela, bi živalim ne koristila mnogo, ako bi jih kosili v tem času in pokladali.

Mlada trava.

Mlada trava pred cvetom je sicer lahko prebavna in sočnata, a zeleže vsled majhne množine le zelo malo. Takšno mlado travo moremo kositi le tedaj, ako krmimo zeleno klajo, ko gre za to, da imamo vsak dan na razpolago potrebne množine sočne zelene krme. Če bi pri zelezem krmjenju čakali s kosnjo trave predolgo, bi se utegnili pripetiti, da nam trava dozori popolnoma, predno pridemo na konec njive ali senožeti.

Kosnja trave za suho krmo.

Drugače je s kosnjo trave za suho krmo, ko pokosimo ves prostor naenkrat. V tem slučaju določimo čas kosnje poljubno ter kosimo tedaj, ko so rastline pridobile maksimum na svoji velikosti in obsegu, ne da bi pri tem trpela njih prebavnost. Ta čas nastopi, ko se trava ali detelja nahaja v polnem cvetu. Rastline v polnem cvetu nam dajejo največ in najobilnejšo krmo. Če bi kosili prej, dobili bi manj krme, ker se mlada trava in detelja močno vsuši. Če bi pa čakali, da nam trava odcvete, bi dobili sicer več sene, toda prazno, pušto in težko prebavno krmo.

Napačno postopanje pri kosnjo.

Nekateri gospodarji pustijo travo dozoreti nalašč, menč, da se bo na ta način sama vsejala in zgostila in da bo v prihodnjem letu zato več sene. To postopanje je napačno, ker seno, ki smo ga pridobili na ta način, ni mnogo vredno in gospodar, ki pusti travo na travniku dozoreti, ne kosi več trave, ampak slamo, ki nima nobene večje vrednosti od žitne slame na polju. Travniki naj služijo za pridobivanje sene, polja pa za pridelovanje žitnega zrnja in slame. S travo obenem se zaseje tudi raznovrstni plevel, ki raste po neobdelanih tleh in tam v zelo bujnih barvah.

Kdor ima travnike s slabo, plevelno in redko rušo, stori najbolje, ako jih preorje in zaseje s travno mešanico, ki je za dotična tla najbolj pripravna.

Pozna senena kosnja je tudi že vsled tega nepriporočljiva, ker dobimo slabšo otavo, ki pozno zraste in se zatega delj težko posuši.

Vse trave ne razcveto ob enem in istem času. Največ trav se nahaja v cvetu, ko začne cveteti pasja trava (*Dactylis glomerata*). Zatorej nam služi razcvet pasje trave kot kazalo za pričetek senene kosnje.

Kosnja in sušenje.

Za kosnjo trave in detelje so jutranje ure najboljše, ker so zjutraj rastline mokre in rosnate. Za kosnjo služi navadna kosa, ki obstoji iz kosišča in kose. Kosa mora biti masajena tako, da se koscu pri kosnjo ni treba pripogibati k tlom, vsled česar se kosi mnogo lažje. Koso je po potrebi sklepati, da napravimo rezilo tanko. Za klepanje rabimo klepalno orodje, ki obstoji iz klepača in babice, na kateri se drži rezilo kose. Pri klepanju je paziti na to, da udar jama enakomerno ob rezilu naprej in ne napravimo škrobtca. Sklepano koso je nabrusiti nazadnje z brusnim kamom, katerega nosi vsak kosci pri kosnjo s seboj v vodirju. Srednje vajen kosci pokosi z lahkoto pol oralu na dan.

Na večjih posestvih rabijo za kosnjo posebne stroje: kosilne stroje, ki pa so pripravljeni samo za ravne lege. S kosilnim strojem se more pokositi na dan 5—7 oralov (3—4 ha). Dobri kosilni stroji se naročajo v Ptuj pri podružnici tvrdke Združene tovarne poljedelskih strojev Melicher—Umrath—Bächer—Kaub, Praga-Roudnice, za ceno 5000—6000 din. komad.

Pri sušenju sene moramo gledati na to, da se seno dobro in hitro suši. Dobro posušeno seno je dosti bolj tečno in veliko več vredno, kakor seno, ki ga je izpiral dež, kajti pri izpiranju zgubi seno ne le na svoji tečnosti, ampak tudi na hranilnih snoveh (beljakovinah), ki se nahajajo v njem. Pri sušenju se lahko zdrobi tudi mnogo perjica in drobnih bičk, zlasti pri detelji, kar prav tako zmanjša vrednost sene.

Ce je takoj po kosnjo nastopilo deževno vreme, naj ostane trava v redev ali plasteh. Ovenelo travo je na večer devati v male kopice ali navale, ki ne smejo biti pre-

visoki. To storimo radi rose, ki se na takih kupcih hitreje suši, kakor na redev. Tudi dež toliko ne škoduje, ako pada na nje. Ko se je seno drugi dan že nekoliko bolj posušilo, a še ni dovolj suho za spravljanje v stalno shrambo, ga spravimo zopet v navale in sicer večje, kot prvi dan. Kupe delamo tem večje, čim bolj suho je seno.

Med sušenjem ob ugodnem vremenu je samo 2 do 3. krat obračati. Za obračanje sene nam služijo najbolj senene vile iz lesa, za grabljenje pa lesene grablje. Na večjih posestvih imajo za obračanje in grabljenje sene posebne stroje, ki jih vleče po ena žival. S stroji se delo dosti hitreje in ceneje opravlja.

Deteljo in graščico je z ozirom na obilico listja sušiti kolikor mogoče počasi in malo obračati. Kakor že omenjeno, odpada pri sušenju prav rado nežno listje ter se zmrviti in porazgubi na tleh. Ker je to listje najbolj redilno, zgubimo na ta način največ redilnih snovi v krmi. Ako pa nagaja deževno vreme, nam takšno drobno listje hitro segnje in se tudi suši nerado.

Deteljo sušimo prosto na njivah, na ostrvih ali rogljah, na sušilnih piramidah, kolibah ali v kozolcih.

Na njivi moremo sušiti deteljo v krajih, kjer je vreme ugodno in stanovitno. Da se listje ne zmrviti, grabimo deteljo le zjutraj in zvečer, med časom po dnevi pa jo samo enkrat obrnemo. Dobro je tudi, ako pustimo deteljo dva dni v redev, katerih ne trosimo, temveč obračamo kar cele redev, dokler se detelja od obeh strani nekoliko ne posuši. Nato jo zdevamo v navale, katere pustimo stati na njivi toliko časa — seveda ob lepem vremenu — dokler se detelja popolnoma ne posuši.

Boljše kot na prosti njivi sušimo deteljo na ostrvih. To so 2,5 do 5 m visoki leseni drogi ali koli, ki so napravljene iz mladih smrekovih debel. Na teh se puščajo spodnji konci vej, tako da imajo drogi po sebi zobe ali roglje. Te droge je zapičiti v zemljo navpik, a ravnih vrstah, ki so po 20 m oddaljene druga od druge. V vrstah postavimo ostrvi po 3 in tudi več metrov narazen. Na ostrvi bešamo deteljo tako daleč od tal, da more rasti spodaj nova detelja in da se detelja lažje suši. Z obešanjem začnemo spodaj. Zgoraj si pomagamo pri tem poslu z lestvami. Na rogljah se detelja prav dobro suši, ker se deževnica hitro odteka in od znotraj nič ne zmohi. Na eni roglji lahko posušimo približno 25 kg detelje, ali tudi več. Če dobimo od ene košnje na 1 ha n. pr. 25 meterskih stotov detelje, potrebujemo 100 rogljev, da spravimo vso deteljo na roglje.

Ostrvi pripravimo tudi na ta način, da prevrtamo lesene droge in pretakemo skozi luknje po 1 m dolge lesene kline in sicer po dva in dva navskriž. Takšne roglje ali ostrvi pridejo dražje od naravnih smrekovih. Na ostrvi je obešati deteljo, ko je dobro ovenela, da rajše obvisi na klinih.

Sušilne piramide se rabijo v krajih, kjer je zemlja litva in kamenita, da ni mogoče drogov trdno zapičiti v zemljo. Sušilna piramida obstoji iz treh drogov, ki so zgoraj medsebojno zvezani z lesenim klinom. Drogi so po 2,5 do 3 m dolgi ter imajo po sebi več klinov, ki so tako nabiti, da je mogoče na nje polagati late ali preklje. Sušilne piramide so zelo zračne in za sušenje pripravne. Veter jih ne more prevrniti. Njih senčna stran je samo ta, da pod njimi nič ne raste.

Kolibe so strehi podobna ogrodja iz drogov, ki se postavijo na sledeči način: Po dva in dva droga se drug proti drugemu zapičita v zemljo kot strešnice in sicer tako, da se zgornja konca križata. Na vsake 3 m naprej se zabijeta v isti vrsti zopet dva kola. Ves sušilnik se napravi iz 3—4 parov tako zloženih kolov. Zgorej je kole povezati z vrbovimi šibicami. Na zunanji strani teh kolov se navrtajo luknje kakih 40 cm narazen, v katere pridejo klini, da se na nje položijo preklje. Na preklje se obeša ovenela detelja od zgoraj navzdol. Kolibe so v marsikaterem pogledu boljše, kakor piramide. Na njih se detelja bolj suši, dež pa manj škoduje, ker se sproti odceja, kot pri strehi. Na kolibe je deteljo tudi lažje obešati in lažje dol jemati, kakor s piramide ali ostrvi.

Kozolci so stalni ali začasni. V stalnih kozolcih se detelja najbolje suši, ker je pod streho. V Savinjski dolini in na Kranjskem se največ detelje posuši v kozolcih. V kozolce vozimo deteljo, ko se je že nekoliko posušila.

Kjer nimajo stalnih kozolcev, napravljajo tudi začasne kozolce, ki nimajo strehe. Zato se detelja na njih suši enako, kakor na ostrvih ali rogljah.

Nakladanje posušenega sene.

Posušeno seno smemo nakladati, kadar je popolnoma suho. To spoznamo na tem, da se drobi in rado trga. Če se da ovijati okrog prstov, še ni dovolj suho. Suho seno šumi pri nakladanju. Nakladajmo in vozimo ga v shrambo, dokler je vroče in ni odmeknilo.

Pri spravljanju v shrambo moramo seno trdno tlačiti, da nam pozneje ne splešni in se ohrani dobro. Shramba za seno bodi suha in zračna. Nad hlevi se seno slabo ohrani, ako nimamo obokanih hlevov ali dobro ometanih stropov. Pri lesenih stropih uhaja smrdljiv vlažni zrak iz hleva naravnost v seno ter ga spridi in poslabša. Dobra streha, ki ne prepušča deževnice, je za pohranjevanje sene velike važnosti.

Vsak umen gospodar preračuni težo posameznih vozov, da izve, koliko sene je pridelal. Če tega ne stori, ne more dobiti pregleda čez krmne zaloge za zimski čas, vsled česar se utegnje pripetiti, da je primoran sredi zime prodajati za slepo ceno svojo najboljšo živino.

Vekoslav Stampar.

Na kak način si podeljšamo svoje življenje? Samo takrat, ako notranji ustroj telesa dobro deluje. Jedino sredstvo, da to dosežete, je Radenska zdravilna voda!

Čebelarški poučni shodi. Dne 21. maja ob treh popoldne pri Sv. Benediktu v Slov. gor. v šoli. — Dne 24. maja ob treh popoldne pri čebelnjaku Valentina Toplak v Gačniku, župnija Jarenina. — Dne 1. junija ob treh popoldne pri Negovi v šoli. — Dne 7. junija ob desetih popoldne v Spitaliču pri šolskem čebelnjaku; ob treh popoldne pa pri šolskem čebelnjaku v Žičah. — Dne 14. junija ob treh popoldne v Polju pri čebelnjaku g. Vreča, okraj Podčetrtek. — Dne 21. junija ob dveh popoldne pri kapeli pri čebelnjaku g. Fr. Coblja. — Dne 28. junija ob treh popoldne v Frankolovnem v Društvenem domu. — Dne 29. junija ob treh popoldne v Tinjah na Pohorju pri čebelnjaku gosp. Franca Ačko.

Mariborski trg dne 16. maja 1925. Vkljub precejšnji vročini (+ 20°) so slanjarji pripeljali 31 vozov na trg in so prodajali svinjsko meso in slanino po 20 do 30 din., drob pa po 20 din. kg; domači mesarji so znižali malo cene in sicer so prodajali govedino po 15 do 17.50 din., teletino in svinjino pa po 17.50 do 20 din. kg. Cene klobasom so pa vkljub temu ostale dosedajne. — Perutnine je bilo okoli 800 komadov. Cene so bile piščancem 20 do 25 din. za par, kokošem 25 do 50 din., gosem in racam 60 do 80 din., puranom pa 80 do 125 din. komad. — Domači zajčki so se prodajali po 10 do 50 din., kozlički po 50 do 75 din. komad. Kozlički se vsakokrat v kratkem času prodajo, čeravno se prodajalci in kupci potezajo za cene. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila: Ker se bliža čas novemu krompirju, so cene poskočile. To pot so ga že prodajali po 10.50 do 12.50 din. mernik (7½ kg), oziroma na drobno po 2 din. kg. Tudi kumare, ki so se začele pred dvema dnevi prodajati, so drage, namreč po 18 do 20 din. kg, oziroma po 10 din. komad. Drugače pa so bile cene čebuli 5 din., česnju 15 do 20 din., kislemu zelju 3.50 din., kisli repi 1.50 do 2 din., solati 4 do 5 din., jabolkam 3 do 8 din., posušenim slivam 16 do 18 din. kg. Črešnje so se prodajale v sredo, dne 13. t. m., po 35 din., v soboto, dne 13. t. m. pa že po 30 din. kg, toda kupujejo se malo. Surovo maslo je bilo po 46 din., kuhano po 54 din. kg. Jajca so se prodajala po 75 para, pomaranče po 1 do 3.50 din. in limone po 0.50 do 1 din. komad. — Lončena in lesena roba: Bilo jo je precej in se je prodajala po 0.50 do 150 din. komad. Leseni stoli so stali 50 do 75 din., lesene vile 15 do 20 din., lesene grablje 15 do 25 din. komad, brezove metle 2 do 5 din. komad, koruzova slama na 30 din. vreča. — Seno in slama: V sredo so kmetje pripeljali 4 vozove sene in 6 vozov slame, v soboto pa 15 vozov sene, 3 vozove otave in 12 vozov slame na trg. Cene s obile senu 55 do 87.50 din., otavi 60 do 75 din. in slami 45 do 60 din. za 100 kg. — Slama se je prodajala tudi po snopih (škopah) in sicer po 2 do 2.50 din. komad. — Proda se pa skoraj vsakokrat vse.

Mariborski sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 15. maja 1925 se je pripeljalo 434 svinj, 30 ovc in 2 jag-neta. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 50 do 75 din., 7 do 9 tednov stari 112.50 do 200 din., 3 do 4 mesece stari 225 do 350 din., 5 do 7 mesecev stari 375 do 450 din., 8 do 10 mesecev stari 625 do 750 din., 1 leto stari 1000 do 1500 din., 1 kg žive teže 12 do 14.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 16.50 din., ovce komad 100 do 112.50 din. Prodalo se je skupno 279 komadov.

Čeljski svinjski sejm dne 16. maja 1925. Dogon 150 komadov. Povprečne cene za komad: 6 do 7 tednov stari prašiči 75 do 100 din., 8 do 9 tednov stari 100 do 115 din., 10 do 12 tednov 175 do 200 din., 4 mesece 250 do 300 din., 6 mesecev 350 do 400 din., 1 leto 500 do 600 din. Kupčija živih in se je prodalo nad polovico prignanih prašičev.

Poročilo zagrebškega živinskega sejma z dne 18. t. m. Za 1 kg žive teže so se trgovali: voli I 12—13.75, II 9—10, III 8—8.50, biki 7.50—9.50, krave II 7—8, III 4—7, teleta 13—15, junice I 10.50—11.50, II 8.50—9, mlada živina I 10—11, II 2.25—9.50, svinje nepitane II—14, pitane sremške 14—17 din. Konji po 3800—6800 din., žrebeta do 2 let 2000—2750 din., do 3 let 3500—4000 din. Krma: seno I 125, II 100, otava 125 din. za 100 kg.

Hmelj. I. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu. Zatec, CSR, 11. V. 1925 Pri zadostnih padavinah in toplim vremenu se hmeljska rastlina lepo razvija. V zgodaj obrezanih nasadih se trte že privezujejo k drogom. Pozno obrezana hmeljska trpe po bolhaču, kateri ovira poganjanje trte iz zemlje. Ker so se ne češpljah že prikazale listnate uši, se hmeljarji bojijo, da bodo prišle tudi na hmelj, kar se v enakih slučajih prav rado zgodi. — Saazer Hopfen- und Brauer-Zeit.

ZITNI TRG.

V teku enega tedna se je položaj na našem žitnem trgu zopet spremenil. Očvrstila se je cena naši pšenici in tudi ameriška je postala dražja. Domača pšenica se je podražila za 5—10 para pri kilogramu, ameriška pa se prodaja po 450 din. za 100 kg franco Postojna. Promet s pšenico je malenkosten, ker so mlinci svoje potrebe pokrili za več tednov naprej. V Slovenijo se pa še naprej uvaža ameriška moka.

Trgovina s koruzo je pričela čutiti ameriško konkurenco. Ameriški koruzi je padla cena za 5—6 točk ter je s tem znatno cenejša od naše; radi tega je izvoz v inozemstvo zastal. Zaloge neprodane koruze so pri nas znatne, nahajajo se pa samo v rokah bogatih posestnikov in žitnih trgovcev, katerim se ne mudi s prodajo, temveč čakajo, da se cene izboljšajo. V naše pasivne kraje, osobito v Hercegovino in Crnogoro, pa se bo zopet pričelo z uvozom ameriške koruzne moke, ker je cenejša, nego domača.

Oves se drži vedno čvrsto. Zaloge so v Bački in Slavoniji izčrpane, precej ga je pa še neprodanega v Južni Srbiji, ki prideluje obilo najboljšega ovsu. Na trgu se ponuja dokaj bosanskega blaga, ki pa je po kakovosti slabše od bačkega ali južnosrbskega.